

[Stærmose.]

Vægt paa det Argument, ikke vil tage tilstrækkeligt Hensyn til denne Ulighed og gaa ind for, at den bør fjernes, er der jo dog det at sige, at de lave Hyrer, som vore søfarende har indtjent, vil gøre det umuligt eller i hvert Fald uhyre vanskeligt at klare de Forskud, som de hjemmenværende Familier har faaet udbetalt.

Det, jeg er utilfreds med i den højtærede Ministers Redegørelses Form, er, at Ministeren gjorde os opmærksom paa, at det vilde dreje sig om et afskrækkende stort Beløb at gennemføre denne Udligning, som jeg for mit Vedkommende mener, disse søfarende har et ganske uafviseligt og rimeligt Krav paa. Nu er jeg klar over, at det kan ikke lade sig gøre at regne et Gennemsnit ud paa Basis af de Oplysninger, Ministeren gav, fordi Afvigelserne fra dette Gennemsnit vil være saa mange og i enkelte Tilfælde saa store, at Gennemsnittet bliver urimeligt som Arbejdsgrundlag, men det giver dog alligevel noget Hold paa Spørgsmaalet, naar man regner ud, at vi har haft ca. 4 000 Søfolk sejlene i allieret Fart i 5 Aar, og hvis vi saa dividerer, saa finder vi ud af, at det for den enkelte søfarende i Gennemsnit drejer sig om en Difference paa ca. 2 000 danske Kroner om Aaret eller gennemsnitlig et Beløb paa 10 000 Kr. for hver i den 5-aarige Periode fra 9. April 1940 til Sommeren 1945. Der er for mig at se intet urimeligt i dette Beløbs Størrelse, og jeg vil her have Lov til at udtale, at jeg finder det meget uheldigt, at man kan opfatte den højtærede Ministers Redegørelse saadan, at man i højere Grad peger paa Vanskelighederne ved en Ordning end paa en meget tydelig Vilje til at gennemføre denne Sag i Overensstemmelse med det, som Søfolkene kan have Krav paa. Den, der har haft Lejlighed til at faa Indblik i de Vilkaar, hvorunder vore søfarende har udøvet deres Gerning, kan simpelt hen ikke andet end stille sig nogenlunde forbeholdsløst paa de søfarendes Side i denne Sag. Jeg glemmer f. Eks. aldrig et Samvær, jeg havde med en britisk Koffardiofficer, der fortalte mig om de Vilkaar, hvorunder Konvojerne sejlede i Juli, August og September 1941 efter Udbrudet af den tysk-russiske Krig, hvor han havde været med til at sejle de første Konvojer Nord om Norge. Han sagde blot dette: Ja, vi sejlede ud med 42 Skibe, og vi kom igennem til Murmansk med 2, og den næste Konvoj sejlede ud med 36 og kom igennem med 6.

Nu er jeg klar over — og det har været en meget stor Glæde at være med til dette

Lovgivningsarbejde —, at vi i afvigte Sommer har sørget fint og værdigt for de søfarendes efterladte, men jeg vil meget stærkt fremhæve, at vi hurtigt bør søge en værdig Ordning og en værdig Afregning ogsaa for de levende og over for dem slutte op om de mange Udtalelser om Paaskønnelse af Søfolkene store Indsats i de forløbne Krigsaar ved at lovordne dette Omraade.

Den højtærede Undervisningsminister var saa venlig at fremsætte nogle Betragtninger over det Spørgsmaal, som jeg nævnte i mit første Indlæg, og som drejede sig om Betydningen af, at et langt større Antal af vore unge Folk af begge Køn faar Lejlighed til Studier i Udlandet. I Anledning af, at jeg havde nævnt, at et meget stort Antal unge Nordmænd for Tiden studerer i Udlandet, gav den højtærede Undervisningsminister den Oplysning, at der var særlige norske Forhold, som kunde forklare dette meget store og meget større Antal af unge Nordmænd paa Studiebesøg i Udlandet, og det er ogsaa fuldkommen rigtigt, at der i Norge er et ganske særligt Behov for disse Studier, fordi Forholdene paa norske Lærestalter og Mangelen paa visse Omraader paa Uddannelsesmuligheder ligefrem gør et saadant Udlandsophold til en Nødvendighed.

Til den højtærede Undervisningsministers Oplysning om de forøgede Bevillinger, man var parat til at give til dette Formaal, vil jeg sige, at de Beløb, der blev nævnt, forekommer mig at være saa mikroskopiske, at de efter min Mening overhovedet ikke kan imødekomme det Behov, der er for en langt større Udsendelse til Udlandet netop nu.

Jeg vil gerne her som Argument for mit Synspunkt sige dette, at vi jo har været spærret inde under Besættelsen ikke alene i fysisk Forstand. Det har jo ikke alene været saadan, at det har været overordentlig vanskeligt at rejse til det frie Udland under Besættelsen, det har ikke alene været saadan, at vi har haft en ydre spærende Ring liggende om os, men vi maa ogsaa pege paa, at det psykiske Pres, som Modstandskampen betød for en lang Række af vore allerbedste unge Folk, har betydet en Indsnævring af Horisonten, og det vil for disse mange udmærkede unge Folk være en Vinding og for det danske Samfund være en stor Gevinst, hvis vi giver de unge Folk, som har skullet samle al deres Opmærksomhed og al deres Sindsstyrke om Kampen, Mulighed for at faa deres Horisont udvidet, Mulighed for at opleve noget af alt det nye og værdifulde, som Krigen dog ogsaa har ført med sig i de frie Udlænde. Jeg vil derfor haabe, at der kommer saa tungt vejende Anskuel-